

Тема: Соцмережі: причини брехні, симуляції, агресії.

Автор: Сергій Товстенко

Вікова категорія: 10+

1. Проблеми для обговорення

Проблема	Відображення в текстах			Проблемні запитання
	Текст 1 <i>Ефект скляної стіни</i>	Текст 2 <i>Крутий профіль в інстаграмі</i>	Текст 3 <i>Монстр у коридорі</i>	
Причини й наслідки брехні	+	+	+	<ol style="list-style-type: none"> 1. Чому людина бреше? 2. Прокоментуйте прислів'я «Брехнею світ пройде, та назад не вернешся». 3. Чому брехню вважають злом (а в християнстві – гріхом)? 4. Чи буває виправданою брехня? 5. За чим можна спіймати людину на брехні? 6. Як викрити шахраїв?
Фантазія та брехня		+	+	<ol style="list-style-type: none"> 1. Чи можна вважати Максимчика фантазером, а Андрія – брехуном? Чому? 2. Чи кожна фантазія є брехнею? Хто тоді наукові фантасти? 3. Пеппі Довгапанчоха була брехухою чи вигадницею? Де тут межа?
Ілюзорність соцмереж Спілкування онлайн: плюси та мінуси	+	+		<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте історію Юлі, Сашка та Макса. Чи маємо тут справу з «ефектом скляної стіни»? 2. Як перевірити, чи профіль соцмереж не «прикрашений» або загалом не фейковий? 3. На що саме в онлайн-спілкуванні варто звертати увагу, аби не бути обманутим?

Проблема	Відображення в текстах			Проблемні запитання
	Текст 1 <i>Ефект скляної стіни</i>	Текст 2 <i>Крутий профіль в інстаграмі</i>	Текст 3 <i>Монстр у коридорі</i>	
Родинні стосунки		+	+	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прокоментуйте стосунки між Максимчиком та його мамою? Що вам подобається, а що – ні? 2. Як ви можете схарактеризувати стосунки Андрія і Настуні?
Стосунки в колективі	+	+		<ol style="list-style-type: none"> 1. У творах автор змальовує ваших однолітків. Які з проблем, які обговорюють діти, хвилюють вас і ваших однокласників? 2. Чи добру послугу зробив Антон Сашкові? Чому?
Індивідуальність особистості		+		<ol style="list-style-type: none"> 1. Люди не схожі одне на одного. Однак Сократ казав: «У кожній людині є сонце. Тільки дайте йому світити». Як ви гадаєте, що він мав на увазі? Чи дбаєте ви про те, щоб ваше «сонце» світило?
Взаємини вчителів та учнів	+			<ol style="list-style-type: none"> 1. Яка манера спілкування Романа Дмитровича з учнями? Як вам би хотілося комунікувати з учителями?

2. Можливості для міжпредметної інтеграції

Проблематика	Текст 1 <i>Ефект скляної стіни</i>	Текст 2 <i>Крутий профіль в інстаграмі</i>	Текст 3 <i>Монстр у коридорі</i>
Мова	+	+	+
Психологія	+	+	+
Етика	+	+	+
Біологія	+		
Інформатика	+	+	
Літературознавство			+

3. Стилiстичнi особливостi в художнiх текстах

Стилiстичнi особливостi	Текст 1 <i>Ефект скляної стiни</i>	Текст 2 <i>Крутий профiль в iнстаграмi</i>	Текст 3 <i>Монстр у коридорi</i>
Емоцiйно забарвленi дiєслова	Реготали, тицяла, похлебтав, вихлюпнути	Поплентався, лiзеш, скиглив	Стовбичити, верещала
Синонiми	Похлебтати — попити, реготати — смiятися		
Розмовна лексика		iнста, замутити, круто, прикольно, фоточки, шмотки, прифотошопимо	
Неологiзми		Нiкнейм, загулити, iнтернет-тролінг	
Пестливи форми слова		Максимчик	Пальчиком, дiдусь, Настуня
iншi особливостi			Поєднання рiзних стилiв

4. У світі мистецтва

- 4.1. Олена Лебедєва «Фантазія» (сюрреалізм, 2021).
<https://life.pravda.com.ua/travel/2021/01/29/243805/>

- 4.2. Зображення Нікіти Тітова.
Джерело: uchoose.info

4.3. Зображення із сайту cutbrasil.org.br

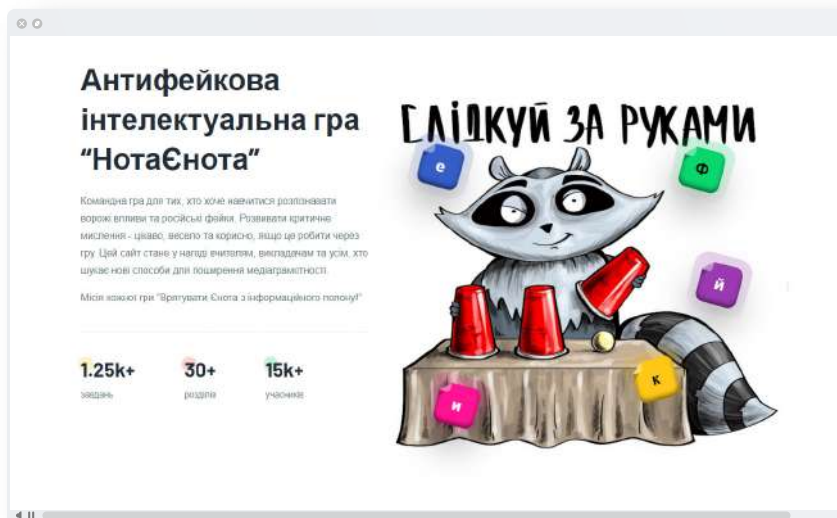
4.5. Додаткові ресурси для опрацювання:

1. Книга «Напівправа і явний обман: чесно про брехню», авторка Кіра Вермонд, видавництво «Ранок», 2022 — 48 с.

2. Книга «Історія брехні. Як ми обманюємося», яка розповідає про різноманітні маніпуляції, фейки та махінації, авторка Марина Кафтан, видавництво «Портал», 2020 — 160 с.

3. Антифейкова інтелектуальна гра «НотаЄнота» <https://notaenota.com/>

5. Тематика творчих робіт

Текст 1 <i>Ефект скляної стіни</i>	Текст 2 <i>Крутий профіль в інстаграмі</i>	Текст 3 <i>Монстр у коридорі</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Чи маєте ви нікнейм у соціальних мережах? Чому? 2. Напишіть продовження діалогу вчителя та дітей.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Напишіть продовження історії. Опишіть наступну зустріч Юлі та Сашка.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Як ви гадаєте, про що написав есе Андрій? 2. Розкрийте зміст вислову Фридриха Шиллера: «У житті все повторюється: вічно молода єдина фантазія». 3. Коли фантазувати шкідливо?
<ol style="list-style-type: none"> 1. Напишіть есе на тему «Фантазія та брехня».		
<ol style="list-style-type: none"> 1. «Ефект скляної стіни»: про що говорить назва?		

1. Коли я можу виправдати брехню?
2. Які види брехні ви знаєте? Як із ними боротися?
3. Заведіть «Щоденник брехні» (описано в книзі М. Титаренко «Комунікація від нуля»), де протягом тижня фіксуйте свої різні «неправди», а потім разом обговоримо, чи можна було цього уникнути.